

Het advies van profeet Loeqman aan zijn zoon (1)

Vrijdag khoetba door dr. Zahid Aziz, voor Lahore Ahmadiyya UK, 10 december 2021

وَلَقَدْ آتَيْنَا لُقْمَانَ الْحِكْمَةَ أَنْ اشْكُرْ لِلَّهِ وَمَنْ يَشْكُرْ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ لِنَفْسِهِ
وَمَنْ كَفَرَ فَإِنَّ اللَّهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ١٥ وَإِذْ قَالَ لُقْمَانُ لِابْنِهِ وَهُوَ يَعِظُهُ
يُنَبِّئُكَ بِاللَّهِ إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ١٦

“En zeker gaven Wij Loeqman wijsheid (*hikmah*), en zeiden: ‘zeg dank aan Allah. En wie dankbaar is, is dankbaar voor zijn eigen ziel; en wie ontkent, dan staat Allah waarlijk boven alle behoeften, Geprezen.’ En toen Loeqman tegen zijn zoon zei, en hij gaf hem goed advies: ‘mijn zoon, ken aan Allah geen deelgenoten toe. Deelgenoten (aan Hem) toekennen is waarlijk een ernstig kwaad.’” – 31:12-13

Na het tweede vers dat ik zonet heb opgelezen, volgen er nog zes verzen waarin Loeqman (a.s.) zijn zoon zeer waardevol advies blijft geven. De koran vertelt ons dat Allah vóór de komst van profeet Mohammed (s.a.w.s.) in elk land profeten deed verschijnen. Moslims zijn verplicht om in hen allemaal te geloven. Die profeten werden gestuurd met de echte leiding, en aan profeet Mohammed (s.a.w.s.) werd het volgende over hen gezegd: “Dit zijn degenen die Allah heeft geleid. Volg daarom hun leiding. Zeg (tegen mensen): ‘ik vraag jullie er geen beloning voor. Het is niets anders dan een Herinnering voor de volken.’” (6:90). De vroegere profeten kwamen voor de leiding van hun individuele volken. De openbaring die profeet Mohammed (s.a.w.s.) kreeg, bracht de essentiële onderdelen van hun leiding bij elkaar. Zijn openbaring maakte het tot een herinnering en een boodschap voor alle volken.

Wat de eerdere profeten aan hun mensen leerden, wordt herhaald in de koran. Het wordt herhaald door wat Allah aan profeet Mohammed (s.a.w.s.) zelf overbracht om aan de mensen door te geven. En het wordt ook herhaald in de verhalen over die profeten waarbij de koran hen aan het woord laat. Een van die profeten was Loeqman (a.s.). Sommige islamitische geleerden beschouwen hem als alleen maar een wijs persoon en filosoof. Maar zijn korte vermelding in de koran laat zien dat hij een profeet was.

De meeste profeten die in de koran bij naam worden genoemd worden ook in de bijbel genoemd. Maar de profeten van de bijbel behoorden alleen tot het Israëlitische volk, de *Bani Isrā'īl*. De koran heeft ook enkele profeten van andere volken bij naam genoemd. Loeqman (a.s.) is zo'n profeet. Er wordt gezegd dat hij een Afrikaan was, een donkerkleurig mens. De zaken die hij aan zijn zoon leerde, zoals deze in de verzen 13 tot en met 19 van dit hoofdstuk staan, zijn de beste morele eigenschappen die een mens kan hebben. En zijn lessen bevatten veel hoogstaande punten. Dit toont aan dat, volgens de koran, naar alle volken, ongeacht de huidskleur van die

mensen, of in welk land ze ook woonden, profeten werden gestuurd. Zij moesten aan hun mensen de meest subtiele, diepe en hoogstaande lessen overbrengen. En die mensen beschikten over de eigenschappen om die lessen te begrijpen en ernaar te handelen.

Loeqman (a.s.) ontving wijsheid of *hikmah*, en het eerste wat Allah tegen Loeqman (a.s.) zei was: ‘zeg dank aan Allah’. Allah dankbaar zijn vloeit dus noodzakelijkerwijs voort uit wijsheid. En weinig wijs is de persoon die verzuimt of vergeet Allah te danken, omdat hij/zij niet de zaken waardeert of erkent die Allah aan hem/haar heeft gegeven. Hij gebruikt zijn krachten en capaciteiten in onvoldoende mate en brengt ze niet tot ontwikkeling. Je kan hem vergelijken met een persoon die heel rijk is geboren, of die veel geld heeft geërfd. Maar hij beseft niet dat als hij die rijkdom wilt behouden en laten groeien, dat hij dat dan op een juiste manier moet aanwenden. En de woorden: ‘Wij gaven Loeqman wijsheid, zeggende: dank Allah’, betekenen ook dat hij dankbaar moet zijn voor die wijsheid zelf. De koran zegt op één plaats: “En aan wie wijsheid wordt geschonken, aan hem wordt inderdaad grote goedheid geschonken” (2:269). Wijsheid is iets anders dan kennis. Iemand kan veel kennis hebben, maar niet veel wijsheid. Wijsheid stelt een persoon in staat zijn kennis op een effectieve manier in verschillende situaties correct toe te passen. We hebben onder de islamitische geleerden mensen met een enorme hoeveelheid aan kennis. Maar zij doen soms uitspraken waarin weinig wijsheid zit en belachelijk zijn. En mensen lachen vaak om zulke uitspraken.

Het allereerste dat Loeqman (a.s.) aan zijn zoon leerde was: ‘mijn zoon, ken aan Allah geen deelgenoten toe. Deelgenoten (aan Hem) toekennen is waarlijk een ernstig kwaad’. De woorden ‘ernstig kwaad’ kan men ook vertalen als ‘groot onrecht’. Als je deelgenoten toekent aan Allah, dan betekent dat dat je iets of iemand anders beschouwt alsof die de macht of eigenschappen van Allah heeft. Wanneer iemand dit doet, dan doet hij Allah groot onrecht en zichzelf groot onrecht aan. Wanneer iemand een regeerder of religieuze leider beschouwt alsof hij iets van de macht van Allah heeft, of als hij hemellichamen of dingen op aarde zoals bergen of rivieren als goden beschouwt, dan doet hij in de eerste plaats Allah ernstig onrecht aan. De reden is dat al deze zaken zwakheden en gebreken hebben. En om te kunnen bestaan zijn ze afhankelijk van andere dingen. Het is een onrecht tegenover Allah om ze met Hem te vergelijken. Zo ken je aan Allah geen rechtvaardige en eerlijke waarde toe. Ten tweede doet zo’n persoon zichzelf ernstig onrecht aan, omdat hij denkt dat zijn positie lager is dan al deze zaken. Hij denkt dat zijn leven erop gebaseerd is om te buigen en zich nederig te onderwerpen voor deze zaken.

Het is deze lering van Loeqman (a.s.) die laat zien dat hij een profeet was en niet alleen maar een wijs persoon. Het is namelijk de eerste plicht van een profeet om mensen te leren geen andere zaken als god aan te nemen, of ze te aanbidden, of ze aan te roepen alsof ze een god zijn, of ze te beschouwen alsof ze bepaalde machten van God bezitten.

Het volgende vers in de prediking van Loeqman (a.s.) is als volgt:

“En Wij hebben de mens bevolen betreffende zijn ouders – zijn moeder draagt hem met flauwte na flauwte en zijn zoogtijd duurt twee jaar – zeggende: zeg dank aan Mij en aan uw ouders. Tot Mij is de uiteindelijke komst” (31:14).

Hier is het in werkelijkheid Allah die spreekt en Loeqman (a.s.) brengt Allah's woorden over, of draagt ze voor aan zijn zoon. Hier wordt de plicht tegenover ouders benadrukt. In het bijzonder wordt de moeder genoemd die last ondervindt tijdens de zwangerschap en bevalling, en ook gedurende de tijd dat de baby borstvoeding krijgt voordat hij overschakelt op normaal voedsel. Hier en op andere plaatsen erkent en betuigt de koran sympathie voor deze ontberingen die een moeder ondergaat. Op een andere plaats staat: “En Wij hebben de mens bevolen om goed te doen aan zijn ouders. Zijn moeder draagt hem met last en zij baart hem met pijn. En zijn draagtijd en zijn zoogtijd is dertig maanden” (46:15). Wat een contrast is dit met die godsdienstboeken, waarin de meest ontwikkelde volken van vandaag de dag geloven, die beweren dat God het lijden en de pijn van de bevalling als een straf voor de vrouw heeft gemaakt! Maar zelfs in het geval van ons moslims, herinner ik me dat ik een paar jaar geleden erachter kwam dat in Pakistan de geboorteakte van een kind alleen de naam van de vader bevat en niet de naam van de moeder. Het wekt de indruk dat de moeder maar een kleine rol heeft bij de geboorte van het kind. Of de situatie nog steeds zo is weet ik niet. Aan de andere kant praat de koran over de arbeid die alleen een moeder voor het kind heeft verricht, hoewel de koran de plichten van een persoon jegens beide ouders benadrukt, .

Hier wordt de les herhaald dat een mens dankbaar moet zijn tegenover Allah. Hieraan wordt toegevoegd: ‘en aan uw ouders’. Het is niet alleen een plicht voor een moslim altijd dankbaar te zijn tegenover Allah, maar ook om iedereen dankbaar te zijn die iets voor hem heeft gedaan. Er is een hadies van profeet Mohammed (s.a.w.s.) die gaat als volgt: “Hij die (andere) mensen niet dankt, dankt Allah niet” (Tirmidhi, boek 27, hoofdstuk 35). Het is dus niet voldoende om alleen Allah te danken. Degenen die iets voor ons doen - en hier worden in het bijzonder onze ouders genoemd - fungeren als het ware als Allah's vertegenwoordigers. En net zoals wij Allah niet alleen mondeling zouden moeten bedanken, maar ook door iets in praktische zin te doen, op dezelfde manier zouden wij mensen, zoals onze ouders, niet alleen moeten bedanken door ‘dank u wel’ te zeggen, maar ook door een handeling of daad.

Het volgende vers zet dit onderwerp voort en begint met deze woorden:

“En als zij zich inspannen u deelgenoten aan Mij toe te laten kennen, waarvan u geen kennis heeft, gehoorzaam hen dan niet en onderhoud op vriendelijke wijze gezelschap met hen op deze wereld.” – 31:15

Als je ouders proberen je iets te laten doen wat Allah niet toestaat, dan kun je ze, wat dat betreft, niet gehoorzamen. De woorden ‘u deelgenoten aan Mij toe te laten kennen, waarvan u geen kennis heeft’, betekenen niet alleen dat je ouders jou proberen te dwingen voor een afgod te buigen of iets anders dan Allah te aanbidden. Het betekent dat je ouders je iets willen laten

doen, wat dan ook, wat door Allah verboden is. De zeer mooie les die hier wordt gegeven is, dat hoewel je je ouders niet hoeft te gehoorzamen als ze proberen je iets te laten doen waarvan Allah zegt dat dat verkeerd is, moet je toch 'op vriendelijke wijze gezelschap met hen *op deze wereld*' onderhouden. Dit wilt zeggen dat je je plichten tegenover hen vervult wat betreft zaken die betrekking hebben op deze wereld, zaken met betrekking tot hun persoonlijk welzijn. Hoewel je misschien niet met je ouders meebidt als ze bidden in naam van een persoon of iets anders dan de Ene God, moet je toch met ze meedoen aan sociale activiteiten en zorgen voor hun fysieke welzijn, hun gezondheid, hun voeding, enz. Laten we niet vergeten dat veel van de vroege bekeerlingen tot de islam ouders hadden die niet-moslims waren en die ouders wilden hen van de islam afbrengen.

En in nog algemener zin zijn, volgens de leer van de islam, de plichten van een moslim tegenover zijn familieleden, als het gaat om wereldse zaken, niet anders. Of die familieleden nu moslims zijn of niet-moslims. We zien bij bepaalde religieuze sekten en stromingen in alle religies, inclusief het christendom en de islam, dat mensen zich willen laten bekeren om zich bij die groepen aan te sluiten. Maar wat die groepen doen, is dat ze die mensen uit elkaar halen van hun familie en hen van hen gescheiden houden. In feite hersenspoelen ze hen en laten hen zich tegen hun familie keren. Maar de islam leert dat als iemand die niet van islamitische afkomst een moslim wordt, dan blijven zijn plichten ten aanzien van het welzijn van zijn familie onveranderd. Het enige is dat de bekeerde moslim hen niet volgt op het gebied van religieuze denkbeelden en praktijken. Wat een prachtige les geven de bovenstaande woorden dus: 'gehoorzaam hen niet en onderhoud op vriendelijke wijze gezelschap met hen op deze wereld'. Dit geldt niet alleen voor onze relatie met onze ouders of andere familieleden, maar ook voor onze relatie met vrienden en de samenleving in het algemeen.

We bidden dat Allah ons in staat zal stellen de ware leringen van Zijn Heilige Boek en Zijn Profeet te volgen. *Âmîn*.

Gepubliceerd door: *IslamLab*

Vertaald door: Reza Ghafoerkhan